

F. t. l. vedr. udnyttelse af vandkraften i Gudenåen

Til lovforslag nr. L 10. Skriftlig fremsættelse (5. oktober 2000)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.

(Lovforslag nr. L 10).

Gudenåen er som Danmarks længste vandløb et væsentligt element i det danske landskab. I de senere år er der foretaget flere fysiske tiltag i Gudenåen og dens tilløb med henblik på at forbedre forholdene for fiskebestandene, f. eks. i form af etablering og forbedring af fiskepassager ved opstemningsværker, af gyde- og opvækstområder samt regulering af fiskeriet i Gudenåen og Randers Fjord.

I årene 1918-21 blev Tangeværket anlagt med hjemmel i loven fra 1918 om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen. I forbindelse med dette anlæg blev der anlagt en kunstig sø, Tange Sø. Koncessionen til udnyttelse af vandkraften, som blev meddelt Gudenaacentralen (Tangeværket) i medfør af 1918-loven, udløber den 8. januar 2001. Ifølge den nævnte lovs § 1, litra p, skal det fastsættes ved lov, hvordan der skal forholdes med Tangeværket, når koncessionen udløber 80 år efter værkets ibrugtagning, hvilket skete den 8. januar 1921.

Igennem de nu 80 år, hvor Tangeværket og Tange Sø har eksisteret, er der opstået et alsidigt plante- og dyreliv, ligesom området benyttes flittigt af mennesker til forskellige friluftsmål. Der knytter sig endvidere betydelige kulturhistoriske interesser til området med det samlede

anlæg ved Tangeværket, der er Danmarks største vandkraftværk.

På den anden side har etableringen af Tange Sø betydet, at mulighederne for at fisk, især havørred og laks kan vandre i Gudenåsystemet, er blevet betydeligt forringet.

Der har gennem de senere år været ført en livlig debat om, hvordan forholdene omkring Tangeværket og Tange Sø burde være fremover, og der har været fremført forskellige løsningsmodeller. Ingen af disse modeller har imidlertid været tilstrækkeligt belyst for så vidt angår såvel økonomien som interesser vedrørende natur, miljø, landskab og kulturhistorie til at kunne træffe afgørelse, der i tilstrækkelig grad afvejer de modstående modstående hensyn, der skal varetages. Regeringen finder det af afgørende betydning, at der bliver tilvejebragt et samlet beslutningsgrundlag for den fremtidige ordning omkring Tange Sø og Tangeværket.

Regeringen foreslår derfor, at der med dette lovforslag gives hjemmel til, at Miljø- og Energiministeriet forlænger den nuværende koncession for Tangeværket med 2 år. Denne periode vil blive brugt til en nøjere undersøgelse af de 2 løsningsmodeller, som har været fremherskende i de senere års debat: et kort omløbsstryg uden om Tangeværket og et langt omløbsstryg uden om Tange Sø.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.